

Na koncu gledalke sezone 1955-56 sem odpravil ljubljani in mariborski gledalici in se odpravil v Koper, da pripravi umetniško vodstvo koprskemu gledališču. Spokoma me je v Ljubljani preskrbel direktor Slovenskega radija Mihel Apih, ki mi je pripravil

Žižkovi neuresničeni načrti s Koprom

Seta 19. maj

Gledališča

Nekaj mi je Baško zameril. Nagovarjal me je, da bi šel v Koper za ravnatelja. V

Ljubljani pa me je Apih pripravil do tega, da sem prestopil iz gledališča na televizijo. Zakaj sem

to napravil? Apih me je poslal k Zihlerlu. Najbolj me je Zihlerl pravzaprav prepovabil, da bi prevzel televizijo, da bi postal televizijski režiser. Jaz sem se upiral, imel sem načrte s Koprom.

Hotel sem iz Kopra napraviti tretjo gledališko postojanko na Slovenskem. Koper me je zanimal

in sem mislil tam narediti gledališče, ki naj bi bilo nekoliko drugačno od drugih slovenskih

gledališč. Repertoarno bi predvsem vsako leto uprizarjali velike festivalne predstave na trgu.

Takoj, ko sem zagledal tisto velikansko palačo sem rekel, to je imenitna kuliserija za

renesansne igre, ki bi jih uprizarjali skupaj s tržkim teatrom seveda.

Poleg tega me je zanimalo tudi gledališče v Piranu. To je bil majhen teaterček in sem si

rekel: iz tega bom pa napravil operno gledališče. Tu bi izvajali majhne enodejanske opere s

komornim orkestrom. Predvsem v času počitnic za turiste. Poleg tega bi bila tukaj možnost, da bi se

skozi vso sezono slovenski avtorji in komponisti preizkušali s svojimi deli. In tako dalje, in

tako dalje ... Ker sem uporno vrhujal na teh svojih sanjarjih, me je Apih napotil v Centralni Komitej h Borisu Zihlerlu.

Vse to mi je zrušil Zihlerl, ki je rekel: »Žitek, povedal vam bom eno skrivnost, a obljubite,

da tega nikjer ne boste pripovedovali! V najkrajšem času bomo ukinili vsa majhna slovenska

gledališča. Sem spadal Celje, kar se pozneje sicer ni zgodilo, Celje so ohranili, Ptuj in Koprsko

gledališče. Zdaj pa izberi. Ali greš na potapljanje na ladjo ali pa na televizijo. In tako sem se odvrnil

nazaj k Apihu in sem prejel, da sprejemam njegovo ponudbo. V Kopru pa, kje so me zaman

prčakovali, ker sem jim rekel, da prihajam dol, da se zmenim s koprskimi in primorskimi

župani, da bomo gostovali po raznih mestih in bomo v tistih mestih imeli stalen abonma, tako

da bi bili stalno gledališče. To so bili moji načrti. Seveda nisem mogel sporočiti, zakaj me ni bilo.

To mi je Baško strašno zameril. Baško pa tudi Klasinc sta pozneje prišla v Maribor. Ko so bili v

Mariborskem gledališču po Delakovem odhodu brez ravnatelja, so me prosili, naj prevzamem

mesto ravnatelja mariborske Drame. Sem rekel, naj se najprej med sabo pomenijo, če sem res

najbolj primeren. Potem so prišli k meni upravnik, Tovornik in ne spominim se več, kdo, trije ali

širje so bili. V Mariboru so bili vsi za to, da postanem direktor, samo Baško je bil proti. Tako

zelo mi je zameril koprski dogodek.

Fran Žižek o svojem preživetju druge svetovne vojne

Zelo čudna stvar je bila, kako sem prišel v vojsko. Bil sem mobiliziran – o tem bom itak

špisal. V zadnji ptujski sezoni, seveda nisem slutil, da je to moja zadnja sezona, sem v Ptujju

režiral Martina Krpana. Krpan je bil značilen (se mi je zdel primeren) zaradi dveh stvari: Tedaj

skrbel sem za repertoar iz dveh rosalop: